

«Arī es dažkārt
mēdzu būt skarbs,
bet dziļi dvēselē
mana dziļākā būtība
ir pilna ar mīlestību
uz visu»

Juris Kulakovs

▲ **KOMPONISTS JURIS KULAKOVS** uzrakstījis kantāti *Mīlestībā viņo krūts* ar E.Veidenbauma dzeju. Šis dzejnieks komponistam ir ārkārtīgi mīļš jau kopš studiju gadiem.

FOTO – AIVARS LIEPIŅŠ, DIENA

Veidenbaums Jura Kulakova garā

Šovakar pirmatskaņos kantāti **Mīlestībā viņo krūts**

Džeina Tamuleviča

KORIS *Gaudeamus* mani uzrunāja jau pirms diviem gadiem — kamēr izvēlējos un savīkstījos, pagāja laiks, — turība sākšanu pie kantātes *Mīlestībā viņo krūts* atceras komponists Juris Kulakovs. Jau šovakar Rīgas Kongresu namā kantāte piedzīvos pirmatskaņojumu, tajā piedalīsies vīru koris *Gaudeamus*, grupa *Pērkons* un, protams, pats komponists — pie taustiņiem. Kantāte tapusi, balstoties uz dzejnieka Eduarda Veidenbauma vārsēm, tajā iekļautas gan agrāk tapušas, gan pavisam jaunas kompozīcijas. J.Kulakovs arī atklāj dvēselisko tuvību ar jau sen aizsaulē aizgājušo dzejnieku: «Arī es dažkārt mēdzu būt skarbs, bet dziļi dvēselē mana dziļākā būtība ir pilna ar mīlestību uz visu».

Ar skepsi un ironiju

«Veidenbaums man ir ārkārtīgi mīļš jau kopš studiju gadiem,» stāsta J.Kulakovs, atklājot, ka ar dzejnieku jūt garīgu radniecību. «Man gan nav desmit valodu zināšanas, taču ir interese par valodām arīdžan, tāpat par filozofiju — katrā ziņā viņa filozofiskais skatījums man ir tuvs,» paralēles velk mūzikas, atgādinot, ka E.Veidenbaums ir arī spēlējis vijoli. «Ne velti viņa dzeja, lai cik skarba brīžiem nebūtu, ir skanīga — viena no muzikālākajām fo-

nētiskā ziņā,» stāsta J.Kulakovs.

Depresīva? Jūs ko! «Nepiekrītu, ka Veidenbauma dzeja ir depresīva, par tādu drīzāk var nosaukt Jāņa Ziemeļnieka, ar kuru man bija darīšana pirms gada, daiļradi.» Meklēdams īstos izteikumus, lai izteiktu Veidenbauma būtību, J.Kulakovs ķeras pie Gunta Bereļa vārdiem, kas rakstīti dzejas izlases priekšvārdā, un citē: «Tomēr liekas, ka drīzāk viņš bijis emocionāls skeptiķis, kurš savai skepsei ļāvis izpausties ironijā gan pret pasauli, gan pret sevi. Filozofiski noskaņota intelekta rūgtie smiekl...» Arī kantātē *Mīlestībā viņo krūts* akcentēta tieši šī daļa — ironija, brīžiem skaļa nīrgāšanās par cilvēku vājībām un pasauli... Interesanti, ka dzejojim ar tādu pašu nosaukumu apakšvirsraksts ir — *Horācija garā*. «Veidenbaums mīlēja lasīt, taču nav varējis ciest latviešu rakstniecību — garlaicīga, banāla, tās vietā labāk izvēlēties sengrieķus.» Bet vai mīlestība ir savienojama ar ironiju, skepsi, cinismu? «Redz... (pēc ilgākas pauzes) ar šīm īpašībām nenoliedzami savienojama gudrības mīlestība un filozofija, bet tīri cilvēciskā mīlestībā šīs īpašības var daudz ko sabojāt,» domīgi nosaka komponists.

Oda priekam

Ar Veidenbauma dzeju J.Kulakovs iepazīsies jau pirms

krietna laika, pats viņš stāsta, ka savulaik *Kalāčos* (E.Veidenbauma memoriālajā muzejā), kur bijusi studentu iecienīta vieta, pulcējušies jaunie dzejnieki, mūziķi. «Es biju konservatorijas students, jauno komponistu apvienībā, tā arī tur nokļuvu,» atceras J.Kulakovs. *Kalāčos* pulcējušies dzejnieki — Māris Melgalvs, Klāvs Elsbergs, Egils Zirnis, Inese Zandere, skanējuši arī mūzika un kādā brīdī tapušas pāris dziesmu, kas tur arī piedzīvojušas pirmatskaņojumu. «Kaut kādā veidā tur bija nonākuši arī *Gaudeamus* vīri, un tā laika kora vadītājs Edgars Račevskis man piekodināja, ka vienu no dziesmām vajadzētu pielāgot vīru korim,» J.Kulakovs pārcilā atmiņu apcirķņus. Šī dziesma, kas veltīta maestro Račevskim — *Par spīti grūtiem laikiem* —, skanēs arī šovakar atskaņotās kantātes ietvaros. Savukārt titulkompozīcija *Mīlestībā viņo krūts* veltīta tagadējam kora vadītājam Ivaram Cinkusam. J.Kulakovs atzīstas, ka kantātes nosaukums atbilst desmit minūtēs — rācijas pa dzejoļu krājumu, izrakstīdams, viņaprāt, labākās rindiņas, līdz I.Cinkusam iepatikusies tieši šī.

Muzikālā ziņā šis būs viens no neraksturīgākajiem J.Kulakova darbiem — pirmoreiz korim mūzika rakstīta *a cappella* manierē. Savukārt pieaicinātā grupa *Pērkons* dar-

bosies ar pilnu jaudu — gan atsevišķās kompozīcijās atskaņos korim pavadījumu, gan paši būs vadībā. Kā atklāj komponists, tagad pie jauna repertuāra grupas dalībnieki tiekot vien tad, ja pats raksta kādu lielās formas skaņdarbu — kur tie laiki, kad tapušas dziesmas.

Kantātes *Mīlestībā viņo krūts* struktūra izkārtota no jēgas un satura viedokļa, kur «pa vidu gremdēšanās traucsmainos dzejoļos, savukārt sākums un beigas ir apliecināšanas», stāsta J.Kulakovs. Ķecerīgi smejojot, viņš atklāj gandrīz vai skolas zēna nebēdnību: «Sākotnēji gribēju pēdējo daļu nosaukt vienkārši *Prieks*. Taču savā nekaunībā visbeidzot to nodēvēju par ... *Odu priekam*. Arī re mažorā,» ķīķinot stāsta komponists un piebilst — cerot, ka Bēthovens neapvainosies.

Visbeidzot uz atvadām viņš pastāsta, kā pats nodēvē — «dzeltenās preses cienīgu stāstu». «Mēģinājumā man pienāk korists un stāsta, ka viņam apzagta mašīna — izsists logs. Un no nošu mapītes paņemtas vien kantātes notis...»

Kantātes Mīlestībā viņo krūts pirmatskaņojums 12.novembrī plkst.19 Rīgas Kongresu namā. Piedalās vīru koris *Gaudeamus* un grupa *Pērkons*. Biļetes *Biļešu paradīza* kasēs, stundu pirms koncerta norises vietā, to cena Ls 3—7.